

3. december 2013.

Fødevareministeriet. København, den 3. december 2013.

- a. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri ved NaturErhvervstyrelsen anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at NaturErhvervstyrelsen kan igangsætte it-projektet "Implementering af EU landbrugsreformen i Danmark (fase 2)" inden for en totaløkonomisk ramme på 163,6 mio. kr., som udgøres af projektsummen på 81,0 mio. kr., risikopuljen på 75,4 mio. kr. samt af renter for 7,2 mio. kr.

Udgiften i 2013 på 14,8 mio. kr. afholdes af den afsatte bevilling til NaturErhvervstyrelsen på § 24.21.01.

Projektets primære formål er implementering af international lovgivning.

- b. NaturErhvervstyrelsen er som EU-akkrediteret udbetalingsorgan ansvarlig for implementering og administration af EU's landbrugs- og fiskerireformer, og styrelsen står derfor over for at skulle implementere de reformer, der træder i kraft i 2015.

It-projektet "Implementering af EU landbrugsreformen i Danmark (fase2)" igangsættes med henblik på at implementere reformerne. Der forventes samlede omkostninger til projektet på 81,0 mio. kr. I nærværende aktstykke indgår i den samlede projektsum endvidere en foreløbig risikopulje på 75,4 mio. kr. Den totaløkonomiske ramme på 163,0 mio. kr., inkl. renter, er således udtryk for et worst-case scenarie, hvor den forholdsvis store risikopulje afspejler, at der fortsat er betydelig usikkerhed vedrørende reformernes nærmere bestemmelser. Der foretages derfor en genberegning af risikopuljen og en konsolidering af den totaløkonomiske ramme i løbet af foråret 2014.

i) Projektets formål, organisering mv.

EU's landbrugsministre har d. 26. juni 2013 indgået aftale om den fælleseuropæiske landbrugspolitik, og projektets overordnede formål er at sikre en rettidig og effektiv implementering af landbrugspolitikken for reformperioden 2015–2020.

Parallelt med landbrugsreformen er der forhandlet en ny fiskerireform, hvor de dele, der vedrører den Europæiske Fiskerifond, it-understøttes i forbindelse med nærværende projekt.

Afklaring i forhold til udmøntningen af de specifikke regler og tilskudsordninger pågår fortsat og er ikke for alle områder afklaret i alle detaljer. Afklaringerne for hovedparten forventes at foreligge ved udgangen af 2013.

NaturErhvervstyrelsen har i forbindelse med den tidligere landbrugsreform fået udviklet systemet CAP-TAS. Systemet udgør sammen med det grafiske informationssystem (GIS) IMK2 NaturErhvervstyrelsens fremadrettede platform til areal- og tilskudsadministration. Reformen ventes i al væsentlighed at kunne implementeres med nuværende funktionalitet i CAP-TAS og IMK2.

Projektets anskaffelsesfase indeholder ikke et udbud, da projektet primært består af parameteropsætning i et eksisterende rammesystem i NaturErhvervstyrelsen, hvilket betyder at der ikke skal indkøbes et nyt system. Det skal bemærkes, at anskaffelsesfasen er igangsat ligesom for projekter, hvor der skulle have været foretaget udbud.

Den fremtidige situation efter indførelse af projektets løsning vil være, at tilskudsordningerne indeholdt i reformerne er it-understøttet rettidigt og korrekt gennem hele reformperioden.

Hvis projektet ikke gennemføres, vil det betyde en væsentlig fordyrelse, da opgavevaretagelsen vil skulle basere sig på mere manuelle processer. Der vil endvidere være øget risiko for, at administrationen af EU's regelsæt ikke overholdes tilstrækkeligt, og dermed øget risiko for underkendelser.

Store dele af NaturErhvervstyrelsens organisation vil indgå i projektet, og projektets organisering baserer sig på rammerne i den fællesstatslige IT-projektmodel. Projektorganisationen er således klart defineret med styregruppe, projektleder, seniorbrugere, projektdeltagere mv. Der er tilknyttet styregruppen en ekstern følgegruppe, som bl.a. består af repræsentanter fra erhvervet.

ii) Udgifter ved projektet

NaturErhvervstyrelsen har opgjort de samlede udgifter til 81,0 mio. kr. Hertil kommer 7,4 mio. kr. til renter. Statens It-projektråd har efterfølgende ved Monte Carlo-simulering udregnet en risikopulje på 75,4 mio. kr. NaturErhvervstyrelsen afholder de samlede omkostninger til projektet ekskl. risikopulje indenfor egen ramme på § 24.21.01. Risikopuljen genberegnes i forbindelse med, at en ny risikovurdering gennemføres, når størstedelen af reformens elementer forventes at være forhandlet på plads i løbet af foråret 2014. Den genberegnete risikopulje indbudgetteres i forbindelse med udarbejdelsen af finanslovsforslaget for 2015. Der tages i denne forbindelse stilling til den budgettekniske placering/fordeling af puljen samt til finansieringen heraf.

Projektets ibrugtagingsdato er d. 1. oktober 2015, hvor alle reformens delelementer forventes at være trådt i kraft, ligesom sagsbehandlingen i systemet er påbegyndt. Projektets aktiverbare elementer vil blive afskrevet over en periode på 5 år, idet der er tale om videreudvikling på et eksisterende system.

Table 1. Udgiftsbaseret oversigt over de samlede udgifter (mio. kr.)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I alt
Driftsudgifter	1,2	2,4	13,7	15,6	8,1						41,0
Anlægsudgifter			1,1	23,4	15,5						40,0
Samlede udgifter	1,2	2,4	14,8	39,0	23,6						81,0
Renter			0,1	1,3	1,9	1,5	1,1	0,7	0,3	0,1	7,2
Risikopulje	-	-	-	-	75,4	-	-	-	-	-	75,4
Samlede udgifter inkl. risikopulje	1,2	2,4	14,9	40,3	100,9	1,5	1,1	0,7	0,3	0,1	163,5

(eventuelle afvigelse i summen skyldes afrunding)

Tabel 2. Udgiftsbaseret oversigt over de samlede udgifter inkl. risikopolje (2013-pl) (mio. kr.)

	Total	Tot. %	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Ide	4,6	3%	1,5	3,0	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Analyse	14,7	9%	-	-	14,7	-	-	-	-	-	-	-
3. Anskaffelse (=3.1+3.2)	11,0	7%	-	-	11,0	-	-	-	-	-	-	-
3.1 Specificering	11,0	7%	-	-	11,0	-	-	-	-	-	-	-
3.2 Udbud	-	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Gennemførelse	126,1	81%	-	-	3,4	75,8	46,9	-	-	-	-	-
5. Realisering	-	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total ekskl. renter	156,3	100%	1,5	3,0	29,1	75,8	46,9	-	-	-	-	-
Renter	7,2	n.a.	-	-	0,1	1,3	1,9	1,5	1,1	0,7	0,3	0,1
Total inkl. renter	163,5	n.a.	1,5	3,0	29,2	77,1	48,8	1,5	1,1	0,7	0,3	0,1

(eventuelle afvigelser i summen skyldes afrunding)

Udgifterne i idéfasen relaterer sig hovedsageligt til forberedelse og planlægning af projektet.

I analysefasen har arbejdet bestået i at kortlægge, hvordan reformen implementeres mest hensigtsmæssigt.

I anskaffelsesfasen omsættes de politiske ændringer til systemkrav samtidig med yderligere konkretisering af reformens ændringer.

I gennemførelsesfasen implementeres ændringerne i systemerne. Den tekniske implementering vil primært ske med interne ressourcer med bistand fra eksterne konsulenter. Gennemførelsesfasen indeholder endvidere testaktiviteter og overdragelse fra IT til forretningen.

I realiseringsfasen høstes gevinsterne ved implementering af reformen.

Tabel 3. Omkostningsbaseret oversigt over projektkomkostninger ekskl. udgifter til risikopolje (2013-pl) (mio. kr.)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I alt
Driftsudgifter	1,2	2,4	13,7	15,6	8,1	-	-	-	-	-	41,0
Afskrivninger	-	-	-	-	1,3	8,0	8,0	8,0	8,0	6,7	40,0
Renter	-	-	0,1	1,3	1,9	1,5	1,1	0,7	0,3	0,1	7,2
Samlede omkostninger	1,2	2,4	13,8	16,9	11,4	9,5	9,1	8,7	8,3	6,8	88,2

Tabel 4. Omkostningsbaseret oversigt over de samlede omkostninger inkl. udgifter til risikopolje (2013-pl) (mio. kr.)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I alt
Driftsudgifter	1,2	2,4	13,7	15,6	8,1	-	-	-	-	-	41,0
Afskrivninger	-	-	-	-	1,3	8,0	8,0	8,0	8,0	6,7	40,0
Renter	-	-	0,1	1,3	1,9	1,5	1,1	0,7	0,3	0,1	7,2
Risikopolje	-	-	-	-	75,4	-	-	-	-	-	75,4
Samlede omkostninger	1,2	2,4	13,8	16,9	86,8	9,5	9,1	8,7	8,3	6,8	163,6

Tabel 5. Forventet påvirkning på lånerammen ekskl. risikopolje (mio. kr.)

	2013	2014	2015	2016	2017
Primo	317,6	329,4	343,2	343,6	337,8
Projektudgifter	2,4	23,4	14,2	-	-
Ultimo	329,4	343,2	343,6	337,8	329,4

Låneramme	520,0	520,0	520,0	520,0	520,0
Lånerammeudnyttelse	63,3%	66,0%	66,1%	65,0%	63,3%

Projektet kan holdes indenfor NaturErhvervstyrelsens låneramme.

iii) Projektets gevinster

Effektiviseringsgevinster

Der er ikke effektiviseringsgevinster i projektet, da hovedformålet er implementering af international lovgivning.

De tekniske ændringer implementeres i det eksisterende systemlandskab, og der vil ikke ske besparelser i form af færre driftsudgifter mv.

Det bemærkes, at omkostningerne ville være betydelig højere, såfremt lovgivningen skulle implementeres uden gennemførelse af it-projektet.

Ikke-økonomiske gevinster

Hovedformålet med projektet er, at NaturErhvervstyrelsen fortsat kan følge lovgivningen efter reformen og yde den forventede service til styrelsens kunder.

I projektet er der opstillet ikke-økonomiske gevinster, som indeholder sagsbehandlingsmål for, hvad NaturErhvervstyrelsen skal kunne levere i realiseringsfasen.

De 5 vigtigste ikke-økonomiske gevinster som høstes i realiseringsfasen fra 2015:

Ikke-økonomiske gevinster	
1	Udbetaling af enkeltbetalingsordninger (CAP) til tiden
2	Tilsagnsgivning Projekttilskud – Landdistriktsprogrammet (LDP) til tiden
3	Tilsagnsgivning Arealtilskud – Landdistriktsprogrammet (LDP) til tiden
4	Tilsagnsgivning Projekttilskud – Den Europæiske Fiskerifond (EMFF) til tiden
5	Åbning af ansøgningsrunden pr. 1. februar 2015 (CAP). Ansøgninger skal kunne modtages fra 1. februar 2015 for de ordninger/ændringer, der implementeres i fællesskemaet.

iv) Risikoprofil

Projektets risikoprofil er illustreret i følgende tabel, som viser projektets økonomiske konsekvenser ud fra en risikojusteret og ikke-risikojusteret business case, hvor den risikojusterede business case tager højde for usikkerheden og risikoen i projektets forudsætninger.

Tabel 6. Økonomiske nøgletal (2013-pl)

Nr.	Beskrivelse	Risikojusteret	Ikke risikojusteret
1	Nettonutids værdi, mio. kr	-32,8	-0,3
2	Intern rente	-25,0%	3,4%
3	Samlede projektudgifter, mio. kr.	156,3	81,0
4	Udgifter hvis ikke projektet gennemføres, mio. kr.	264,7	174,4
5	Udgifter, ekskl. projektudgift, hvis projektet gennemføres, mio. kr.	144,4	93,8
6	Samlet bruttogeavnst, mio.kr (=4-5)	120,3	80,6
7	Samlede udgifter med projekt, mio. kr. (= 5 + 3)	300,8	174,8
8	Samlet nettogeavnst, mio.kr (= 6 - 3)	-36,0	-0,4

Den samlede risikopulje på 75,4 mio. kr., som er udregnet af Statens It-projektråd, kan henføres til generel usikkerhed samt risikopulje afsat som konsekvens af projektets størrelse. Risikopuljen genberegnes i forbindelse med gennemførelse af ny risikovurdering i foråret 2014 af Statens It-projektråd.

Håndtering af de 5 væsentligste risici:

1. Usikkerhed om implementering grundet forsinkelse af politisk proces

Projektet er stærkt afhængigt af beslutninger om de endelige regler på området for landbrugs- og fiskeristøtte i såvel EU som på nationalt plan. Projektets spor kan ikke afsluttes, uden at regelafklaringerne er på plads. Risikoen vedrører både projektets gevinst- og udgiftsside.

Regelafklaringsarbejdet følges i særskilte projekter med tilknyttede styregrupper. Det er målet med denne indsats, at styrelsen så tidligt som muligt kan få klarhed over fremtidige vilkår, og undgå overraskelser og tilbageløb.

2. Ændringer fra forretningen sent i forløbet

NaturErhvervstyrelsens forretningsenheder er væsentlige for detailspecifikationen af projektet, så reglerne udmøntes i kravspecifikationer. Hvis arbejdet med dette forsinkes, forsinkes udviklingsaktiviteter ligeledes. Risikoen vedrører både projektets gevinst- og udgiftsside.

NaturErhvervstyrelsen søger at imødegå dette ved at inddrage forretningen tidligst muligt i forløbet.

3. Evt. leverandørskifte på dele af CAP-TAS i løbet af 2014 grundet kontraktudløb

NaturErhvervstyrelsen forbereder pt., at dele af CAP-TAS-systemet forventes at skulle i udbud 2014.

Erfaringsmæssigt vil der altid være en overgangsperiode, før en ny leverandør er fuldt på omgangshøjde. Styrelsen vurderer løbende, hvordan et eventuelt leverandørskifte kan påvirke projektet.

Risikoen vedrører både projektets gevinst- og udgiftsside.

4. Manglende ressourcer

NaturErhvervstyrelsen arbejder aktivt med rekruttering og fastholdelse af interne medarbejdere. Rekruttering er dog særligt vanskelig på it-området, ikke mindst hvad angår it-arkitekter. NaturErhvervstyrelsen arbejder derfor også fokuseret med arbejdsmiljøet, kompetenceudvikling og fastholdelsesstrategier. NaturErhvervstyrelsen er ligeledes afhængig af eksterne ressourcer hos leverandører, både ift. nyudvikling af funktionalitet, samt ressourcer til driftsstøtte og parameteropsætning.

Styrelsen har vedvarende fokus på ressourcesituationen med henblik på at minimere denne risiko. Risikoen vedrører både projektets gevinst- og udgiftsside.

5. Implementering af ny funktionalitet påvirker performancemål negativt

Der er risiko for, at ny funktionalitet som er uomgængelig for at kunne understøtte reformerne, kan påvirke de fastsatte performancemål negativt.

Inden igangsættelse af nye udviklingsopgaver vurderer leverandørerne evt. indvirkning på performance, og der vil være fokus på at vælge de løsninger, som forventes at give mindst mulig negativ påvirkning af performance. Risikoen vedrører projektets gevinstside.

v) Behandling i Statens IT-projektråd

NaturErhvervstyrelsen har modtaget IT-projektrådets risikovurdering d. 4. oktober 2013, jf. vedlagte anbefalinger.

Projektet vurderes at have en høj risiko, og vurderingen er, at et eksternt review ikke vil reducere denne, da de største risici især skyldes projektets strukturelle rammer. Da projektet er i en tidlig fase er der i brevet lagt op til, at IT-projektrådet på et senere tidspunkt vil tage stilling til, om der er behov for en fornyet risikovurdering efter indsendelse af et opdateret projektgrundlag. I mellemtiden er det blevet fastlagt, at der i forbindelse med genberegningen af størrelsen på projektets risikopulje foråret 2014 skal foretages en fornyet risikovurdering. Det nærmere tidspunkt herfor aftales mellem Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Statens It-projektråd.

Nedenstående er en kort opsummering af anbefalingerne og styrelsens planlagte håndtering af disse:

"IT-projektrådet anbefaler, at den valgte governance og ressourcestyring tydeliggøres og indarbejdes i projektgrundlaget [...]"

"Det er vigtigt, at der bliver kommunikeret til de berørte afdelinger og personer, så alle kender opgaven og ressourcetrækket på linjeorganisationen".

Styrelsen har udvidet beskrivelsen af projektorganisationen og ressourcestyringen i projektgrundlaget.

Projektet er kommunikeret til de berørte afdelinger og personer, så alle kender opgaven. Efterhånden som projektet skrider frem, og det eksakte ressourcetræk bliver tydeligt, vil dette løbende blive formidlet til de berørte enheder og personer.

"IT-projektrådet anbefaler, at NaturErhvervstyrelsen udarbejder en plan B, hvor leverancer er prioriteret, så det er tydeligt for alle involverede, hvad der skal leveres først, når der opstår problemer, som kan forsinke leverancerne [...]. Planen bør være kendt og accepteret af hele organisationen, så alle ved, hvordan der skal handles under pres".

Styrelsen vil udarbejde et notat, som beskriver prioriteringsrækkefølgen af leverancer set i lyset af den eksisterende prioritering af styrelsens forskellige typer af opgaver. Prioriteringerne vil tage højde for bl.a. udbetalingsplan, lovgivningsmæssige krav samt mulighed for indkøb af eksterne ressourcer og alternative systemanvendelser. Styrelsen vil sikre, at planen bliver prioriteret på tværs, og at kendskabet til planen udbredes til relevante dele af organisationen.

"IT – projektrådet anbefaler, at NaturErhvervstyrelsen venter med at udbyde den eksisterende rammeaftale med leverandøren til efter gennemførelsen af videreudviklingen af CAP-TAS [...]"

og

”IT – projektrådet anbefaler, at der udarbejdes en strategi for, hvordan NaturErhvervstyrelsen efter implementering af projektet kan frigøre sig fra bindingen til leverandøren [...]”.

Styrelsen er i dialog med Kammeradvokaten med henblik på at afklare mulighederne i forhold til håndteringen af den eksisterende kontrakt med leverandøren på CAP-TAS. Samtidigt afklares den fremtidige strategi for håndtering af bindingen til leverandøren.

”IT-projektrådet anbefaler, at der er opmærksomhed på ikke at opbygge teknisk gæld under videreudviklingen af CAP-TAS [...]”.

Styrelsen overvejer, hvordan teknisk gæld kan mindskes i projektet og vil forankre denne proces i regi af det interne arkitektforum.

NaturErhvervstyrelsen har efter risikovurderingen fremsendt opdateret projektgrundlag (projektinitieringsdokument og business case) til Statens IT-projektråd som baseline for fremtidige statusrapporteringer.

vi) **Specifikation af udgifter og indtægter i indeværende finansår (2013)**

Nedenfor fremgår en specifikation af udgifter og indtægter på under- og standardkonti i indeværende finansår på § 24.21.01.10. på 14,8 mio. kr.

Tabel 7. Udgifter 2013 fordelt på standardkonto ekskl. risikopolje

	Udgift	Indtægt
	---mio. kr.---	
§ 24.21.01. NaturErhvervstyrelsen (Driftsbev.)		

10. Almindelig virksomhed

18. Lønninger/personaleomkostninger	13,3
19. Fradrag for anlægsløn	0,4
22. Andre ordinære driftsomkostninger	0,4
50. Immaterielle anlægsaktiver	0,7

Udgifterne forventes afholdt inden for rammen på § 24.21.01.

vii) **Tidsplan for fremtidige orienteringer af finansudvalget**

Nedenfor fremgår tidsplanen for fremtidige orienteringer af finansudvalget i projektets forløb.

Juni	2014	Orientering om resultatet af risikovurderingen i foråret 2014.
Oktober	2015	Orientering i forbindelse med overgang til drift og om den afsluttende implementering samt projektstatus i øvrigt.
Oktober	2016	Orientering om projektets drift og effekter.

- c. Aktstykket forelægges Finansudvalget med henblik på, at projektet igangsættes snarest muligt, så der kan være løbende ibrugtagning fra 1. januar 2015.

- d. Projektet har været forelagt Statens IT-projektråd, hvis udtalelse vedlægges som bilag til dette aktstykke.
- e. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri ved NaturErhvervstyrelsen anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at NaturErhvervstyrelsen kan igangsætte it-projektet ”Implementering af EU landbrugsreformen i Danmark (fase 2)” inden for en totaløkonomisk ramme på 163,6 mio. kr., som udgøres af projektsummen på 81,0 mio. kr., risikopuljen på 75,4 mio. kr. samt af renter for 7,2 mio. kr.
- Udgiften i 2013 på 14,8 mio. kr. afholdes af den afsatte bevilling til NaturErhvervstyrelsen på § 24.21.01.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 3. december 2013

KAREN HÆKKERUP

/ Peter Henneberg

Til Finansudvalget.